

รายละเอียดของรายวิชา
สาขาวิชา พืชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1	รหัสและชื่อรายวิชา รหัสวิชา 55032101 (ภาษาไทย) การผลิตพืชท้องถิ่นและพืชสมุนไพร (ภาษาอังกฤษ) Indigenous Plants and Medicinal Plants
1.2	จำนวนหน่วยกิต 3 (2-2-5)
1.3	หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ หมวดวิชาเอกเลือก (เลือกเสรี)
1.4	อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน (ถ้ามีหลายคน ใส่ให้ครบตามที่จริง) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครองใจ โสมรักษ์
1.5	ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 1
1.6	เงื่อนไขของรายวิชา/รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) ไม่มี
1.7	รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) ไม่มี
1.8	สถานที่เรียน อาคารเทคโนโลยีการเกษตร และฟาร์มพืชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
1.9	วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายวิชาครั้งล่าสุด 15 พฤษภาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

2.1	จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้ผู้เรียน 1. เพื่อให้ นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีวิสัย และเคารพกฎ ระเบียบของสังคม 2. เพื่อให้รู้ความหมายและเข้าใจการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวของพืชพื้นบ้านและสมุนไพร 3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับพืชสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ได้ 4. เพื่อให้ นักศึกษามีทัศนคติที่ดีและตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านพื้นบ้านและพืชสมุนไพร 5. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น สรุป และมีทักษะในด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน
2.2	วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน โดยพานักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

3.1	คำอธิบายรายวิชา ความหมายของพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร ภูมิปัญญาด้านพืชพื้นบ้าน พืชสมุนไพรและการใช้ประโยชน์พืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร เช่น หวาย คราม และหมากเฒ่า การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวของพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพรในระบบเกษตรอินทรีย์ และ เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวของพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร แนวโน้มการตลาดพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร		
3.2	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา		
	ภาคทฤษฎี	ปฏิบัติการ	การศึกษาด้วยตนเอง
	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	5 ชั่วโมง/สัปดาห์
3.3	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษา จำนวน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์		

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

4.1	คุณธรรม จริยธรรม
	(1) คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา - ตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต (1.1) - มีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ มีวินัย ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม (1.3) - เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (1.5)
	(2) วิธีการสอน - การสอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียน เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต และภูมิปัญญาท้องถิ่น - การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเข้าสอน ให้นักศึกษาเคารพ กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในห้องเรียน
	(3) วิธีการวัดและประเมินผล - ประเมินโดยอาจารย์จากการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษา การเข้าเรียน และ การส่งงานตามที่กำหนดไว้
4.2	ความรู้
	(1) ความรู้ที่ต้องพัฒนา - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย การปลูก การดูแลรักษา การนำไปใช้ประโยชน์ การเก็บเกี่ยว การตลาดของพืชสมุนไพรพื้นบ้าน (2.1) - นำความรู้ที่ได้รับทางด้านพืชสมุนไพรไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน (2.4)
	(2) วิธีการสอน - การสอนแบบบรรยายร่วมกับการอภิปรายและการปฏิบัติจริงในแปลงปลูกพืชสมุนไพร รวมทั้งให้นักศึกษาทำการค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร - มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ - การสอนที่เน้นภาคปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และได้ปฏิบัติจริง
	(3) วิธีการวัดและประเมินผล - การทดสอบย่อย - การสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน - ประเมินจากรายงานและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน - ประเมินจากการฝึกทักษะการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการและภาคสนาม
4.3	ทักษะทางปัญญา
	(1) ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา - สามารถค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรู้และภูมิปัญญาทางด้านพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร แล้วสรุปผล ทำความเข้าใจได้ (3.1) - สามารถบูรณาการความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาทางด้านพืชสมุนไพรได้ (3.4)
	(2) วิธีการสอน - มอบหมายงานเกี่ยวกับการแก้โจทย์ปัญหาหรือกรณีศึกษา เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการใช้พืชสมุนไพร - ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพด้านพืชสมุนไพร
	(3) วิธีการวัดและประเมินผล - ประเมินจากผลงานหรือรายงานที่ได้จากการค้นหาข้อเท็จจริงที่ได้รับมอบหมาย
4.4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
	(1) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา - สามารถสื่อสารกับบุคคล และกลุ่มคนในสังคมที่หลากหลายได้เป็นอย่างดี (4.1)
	(2) วิธีการสอน - มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ทำงานกลุ่ม
	(3) วิธีการวัดและประเมินผล - สังเกตจากพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม - ประเมินจากผลงานหรือรายงานที่ได้รับมอบหมาย
4.5	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
	(1) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา - มีทักษะในการสื่อสาร ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน (5.2)
	(2) วิธีการสอน - ให้นักศึกษานำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งมีการถาม-ตอบระหว่างการนำเสนอ

	-เลือกประเด็นหรือหัวข้อเกี่ยวกับพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพรเพื่อร่วมอภิปรายกับเพื่อนในชั้นเรียน
(3) วิธีการวัดและประเมินผล	- ประเมินจากการใช้ทักษะด้านการสื่อสารทั้งการพูด ฟัง จากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน - ประเมินทักษะด้านการเขียนจากรายงานที่ได้รับมอบหมาย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อการสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	- แนะนำรายวิชาและแจ้งข้อตกลงร่วมกันในการเรียนรายวิชานี้	4	- บรรยายประกอบเอกสาร	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
2	- ความหมายและประโยชน์ของพืชพื้นบ้านและสมุนไพร	4	- บรรยายประกอบเอกสาร และ สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ - ถาม-ตอบ และอภิปรายในห้องเรียน	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
3	- แนะนำข้อปฏิบัติการใช้ห้องปฏิบัติการ - บทปฏิบัติการที่ 1 : พืชพื้นบ้านและสมุนไพรในอาหาร	4	- ปฏิบัติการ - การทำงานเป็นกลุ่ม - ทดสอบย่อย	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
4	- การปลูกและการดูแลรักษาพืชพื้นบ้านและสมุนไพร	4	- บรรยายประกอบเอกสาร - ถาม-ตอบในห้องเรียน	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
5-6	- บทปฏิบัติการที่ 3 การเตรียมดิน การปลูกและการดูแลรักษาพืชพื้นบ้านและสมุนไพร	8	- ปฏิบัติการและการทำงานเป็นกลุ่ม	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
7	- การจัดจำแนกพืชพื้นบ้านและสมุนไพร	4	- บรรยายประกอบเอกสาร - ถาม-ตอบในห้องเรียน	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
8	- บทปฏิบัติการที่ 2 การจำแนกพืชพื้นบ้านและสมุนไพร	4	- ปฏิบัติการและการทำงานเป็นกลุ่ม	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
9	สอบกลางภาค		สอบข้อเขียน	
10-11	- การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว	8	- บรรยายประกอบเอกสาร - ถาม-ตอบในห้องเรียน - ฝึกปฏิบัติ	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
12-14	- พืชพื้นบ้านและภูมิปัญญาด้านพืชพื้นบ้านและสมุนไพร (คราม หวาย หมากเม่า) และปฏิบัติการปลูกคราม	12	- บรรยายประกอบเอกสาร - ฝึกปฏิบัติ	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
15	- การตลาดและแนวโน้มด้านพืชพื้นบ้านและพืชสมุนไพร	4	- นำเสนอรายงานในชั้นเรียนและอภิปรายร่วมกัน	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
16	การแปรรูปครามและสมุนไพร	4	- นำเสนอผลงานการแปรรูปพืชสมุนไพร	ผศ.ครองใจ โสมรักษ์
17	สอบปลายภาค		สอบข้อเขียน	

5.2	แผนการประเมินผลการเรียนรู้ (ระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อตามที่ปรากฏในหมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ลำดับที่ประเมิน และสัดส่วนของการประเมิน)		
ผลการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนคะแนน (%)
1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1.1, 1.3, 1.5	- การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน มีความรับผิดชอบและความตั้งใจเรียน	10
2. ด้านความรู้	2.1, 2.4	- สอบย่อย สอบกลางภาค และปลายภาค	50
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.1, 3.4	- การส่งรายงานตามที่มอบหมายทั้งงานกลุ่มและงานรายบุคคล	10
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.1	- การปฏิบัติการและรายงานผลปฏิบัติการ	20
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	5.2	- การนำเสนอในชั้นเรียน	10

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

6.1	ตำราและเอกสารหลัก (ระบุตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน) อภิชาติ ศรีสะอาด. 2551. สมุนไพรไล่แมลง กำจัดศัตรูพืช&พรรณไม้พิษ. กรุงเทพมหานคร: นาคา อินเตอร์มีเดีย รุ่งรัตน์ เหลืองนทีเทพ. 2540. พืชเครื่องเทศและสมุนไพร. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์ มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์. 2554. การผลิตพืชสมุนไพร. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น
6.2	เอกสารและข้อมูลสำคัญ (ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ฎระเบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม) เว็บไซต์ : http://www.medplant.mahidol.ac.th/index.asp เว็บไซต์ : http://www.rspg.or.th/index.html
6.3	เอกสารและข้อมูลแนะนำ (ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ฎระเบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งนักศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติม) พิทยา สรวมศิริ. 2551. อุตสาหกรรมพืชเครื่องเทศ. เชียงใหม่ : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สมภพ ประธานธรรักษ์. 2539. อนุกรมวิธาน พืชสมุนไพร. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

7.1	การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
7.2	กลยุทธ์การประเมินการสอน - ผลการสอบ - แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
7.3	การปรับปรุงการสอน - นำผลการประเมินการสอนมาปรับปรุงการสอน และพัฒนาวิธีการสอนโดยการจัดกิจกรรมประกอบ
7.4	การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา - ทวนสอบจากการประเมินพฤติกรรม การเข้าเรียนของผู้เรียน
7.5	การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา - ปรับปรุงรายวิชาทุกปีจากผลการประเมินของนักศึกษาหรือตามข้อเสนอแนะ - ปรับปรุงรายวิชาให้ได้ข้อมูลล่าสุดเท่าที่ทันปัจจุบัน